

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și străinătate:
Pe an 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULU XLVII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

0 seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

N° 148.

Duminică 19 (31) Augustu

1884.

Brașov în 18 (30) Augustu.

Erî și astăzi regele Carolu a fostu ôspele regelui Milanu alu Sêrbiei la Belgradu. Suveranul Românii a întorsu suveranului Sêrbiei visita, ce acesta i-a făcut-o încă de multu.

Sub alte împrejurări și în timpuri mai normale, acêsta visită n'ar puté fi considerată decâtu numai ca unu simplu actú de curtoasiă. Astăzi însă, când se prepară o nouă grupare a puterilor; când principii și diplomații alérgă în dreapta și în stânga după alianțe și când, cu tôte laudele nesfêrșite, ce se aducú pretinsului spiritú pacinicu alu celorú cari dirigu destinele marilorú state, tótă lumea este cuprinsă d'unu sentimentú profundú de nesiguranță și neîncredere în starea actuală a lucrurilor, — visita regelui Carolu la curtea sêrbescă are și unu caracterú netăgăduitú politicu.

Scrisu-s'au multe asupra însemnătății politice a călătoriei regelui Carolu. Despre aceea, că ea trebuie să fie luată ca dovadă, că relațiunile dintre ambele regate dunărene sunt ađi câtú se pôte de bune, nu mai încape nici o îndoielă. E întrebare numai până unde se estindú aceste bune relațiuni? Fi-vorú ele ôre sigilate printr'o alianță formală și de ce natură va fi acêsta alianță?

Diarele austro-ungare, mai alesú cele oficiôse, comentéză cu multă bucuriă, ba amú puté dice chiar cu însuflețire visita Regelui Românii la Belgradu, privindu-o ca o chizășiă pentru aceea, că politiciii dela Bucuresci sunt pètrunși de necesitatea unei alipiri câtú mai strânse de „politica de pace“ a Germaniei și a Austriei și ca dovadă, că diferențele dintre România și Austro-Ungaria s'au aplanatú.

Sunt caracteristice conclusiunile ce le facú oficiôșii austro-ungari. Deôrece Regele Milan și cabinetulú sêu au încheiatú o legătură atâtú de strinsă cu Austro-Ungaria, încâtú, spre a întrebuiță unu terminú oficiôsú, au intratú deja cu totulú în sfera ei de putere, visita regelui Carolu la Belgradu se presentă, după cum dicú ei, ca o aprobare indirectă a atitudinii Sêrbiei și ca o declarare faptică, că amicii și protectorii Sêrbiei sunt totodată și amicii și protectorii Românii.

Acêsta părere este sprijinită și prin unele fapte din trecutú. Amiciția Sêrbiei cu Austro-Ungaria este multú mai vechiă și trece înainte oficiôșilorú totodată ca o amiciția probată prin fapte. Așa de exemplu Sêrbia a făcutú nu de multú servicii însemnate Austro-Ungariei chiar în potriua intereselor Românii, când adecă a apriginitú cu totadininsulú propunerile austriace în cestiunea Dunării, atâtú în comisiunea dunărenă, câtú și la conferența din Londra. Purtarea acêsta produse o mare rēcélă în relațiunile regatelorú dunărene și, decă visita regelui Carolu la curtea sêrbescă indică restabilirea amiciției cu Sêrbia, urméză de aici totodată, că a trebuitú se premérgă acestei visite o înțelegere cu Austro-Ungaria.

Așa argumentéză foile dela Viena și dela Peșta, dér nu ne sciú spune în ce consistă înțelegerea Românii cu monarchia nóstră, și decă cauza discordiei, litigiulú dunărenú, este cu totulú înlăturată sêu numai amânată.

Temerile, ce le exprimă din când în când oficiôșii austro-ungari, că politica esternă a Ro-

mâniei cu tótă gravitarea ei spre Austro-Germania, nu este încă destulú de precisă și nu e liberă de orî-ce șovăială, ne facú să credemú, că înțelegerea austro-română nu se baséză pe-o pace definitivă, ci numai pe unu armistițiu, care a fostú încheiatú pôte în vederea unorú mari evenimente viitoare, despre cari, afară de principele de Bismarck, numai puțini diplomați își vorú puté da sémă.

Pentru ideia din urmă vorbescú și alte semne: Visita prințului nostru de corónă la Sinaia, ce se așteptă pe ziua de 24 Septemvre, precum și visita prințului de corónă alu Germaniei, la Bucuresci, ce se asigură că va urmá imediatú după acêsta. Aceste visite, cari cadú în acelașú timpú cu întelnirile monarchilorú și ale diplomațilorú, nu ne arată ôre, că în casulú de față se tractéză de ceva mai multú, decâtú de simpla alipire a Românii la politica de pace germană?

Decă este așa, atunci și călătoria regelui Carolu la Belgradu, trebuie să fie privită ca unu inelú în lanțulú planurilorú, ce se țesú în atelierulú din Varzinu.

Fie însă cum va fi, faptulú călătoriei suveranului Românii și a strălucitei sale primiri în Belgradu trebuie să mulțămescă pe toți amicii adevérați ai acestorú state, cari prin pozițiunea lorú sunt avisate a merge mână în mână pentru apêrarea independenței lorú.

România totdeuna a observatú o atitudine leală și amicabile față cu Sêrbia și nu i-a creatú dificultăți nici atunci, când putea să se revanșeze pentru atitudinea ei în cestiunea Dunărei, reclamândú în favórea celorú doué sute de mii și mai bine de Români, ce trăiescú în Sêrbia, învecinați cu România, o tractare mai bună, ca cea de ađi din partea guvernului sêrbescú.

Să sperămú, că Sêrbii în cele din urmă vorú scí să aprecieze pe deplinú leala și amicabile purtare a Românilorú, cari totdeuna au fostú pentru întrățirea popórelorú, cari trebuie să lupte în unire pentru libertate, progresú și cultură în Orientú.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alú „Gaz. Trans.“)

Aradú, 30 Augustu. — Manevrelé cavaleriei, cari au avutú numai scopulú, de-a presentá M. Sale cavaleria în noulú sêu felú de dèdruptă, oferiră o priveliște imposantă militară; ură M. Sale Impêratului de repețite orî privilegii, sêși esprime deosebita sa mulțămire pentru mișcările precisú sevêrșite și strălucitú reșușite, peste orî ce așteptare. După amiađi regele primi într'o audiență mai lungă pe ministrulú de finanțe Szápáry, care înlocuesce pe ministrulú președinte. La masa regală de 40 persóne, luară parte archiducele Iosifú, ministrulú de finanțe Szápáry, și toți oficerii din statulú majorú de aici. Când ôspeții plecară a casă pela 6¹/₂ dela prânzulú regalú, tótă cetatea înotá într'o mare de focú produsă prin iluminarea reșușită strălucitú; stradele înțesate de mii de ómeni presentau o priveliște pitoréscă.

Paris, 30 Augustu. — Guvernulú germanú a interđisú oficerilorú germani, de-a intrá în serviciulú armatei chineze în timpulú conflictului cu Francia. Corvetele fabricate în Germania pentru China au fostú oprite pe locú.

Bruxelles, 30 Augustu. — Contramanifes-

tațiunea clericală nu s'a făcutú Dumineca trecută. Ministrulú președinte Malou s'a bolnăvitú greu.

Shanghai, 30 Augustu. — Celú din urmă fortú din trecătórea Chimpai a fostú distrusú alaltaeri séra. După sgomotele răspândite se dice, că Chinesii cutrieră jăfuindú cartierulú străinilorú din Fu-Ceu.

CRONICA ȚILEI.

Din cauza timpului recorosú, concertulú capelei orășenesci în grădina hotelului »Pomu verde« se va începe mâne 31 Augustu la cincú césuri după améđi.

Carol Békésy, care se dice, că va deveni inspectorú de scóle în loculú lui Moldován Gyergely, este redactorú alú țiarului: »Kolosvári Közlöny.« »Pester Lloyd« îl numescă »unulú din cei mai distinși și mai activi publiciști ai Ardélului, care de bună sémă ne va face onóre și va fi de folosú pentru învățămèntulú din patriă.« Trebuia să adauge: pentru învățămèntulú »ungurescú« din patriă!

Michail Munkácsy, vestitulú pictorú ungarú s'a întorsú în patriă, împrejurare, ce face pe »Pester Lloyd« să cadă într'unú delirú de admirare adusă lui. »In mijloculú stagnării vieței nóstre publice, dice elú între altele, în mijloculú sêrăciei productelorú nóstre poetice, în mijloculú primitivității productelorú nóstre scientifice, este o mângăere, să vedemú acêsta mărétă figură, care singură este o dovadă de puterea producétóre (?) a spiritului poporului maghiarú. Lăsândú afară pe Jókai, nu mai găsimú pe nime, alú cărui nume se pótă sta lângă alú lui Munkácsy; dar pictorulú — e mai fericitú, decâtú poetulú!«

Cehii din Budapesta încă au serbatú ziua numelui lui Cossuth și în 25 l. c. n. i-au trimesú următórea telegramă: »Vitézului luptătorú alú libertăței ungare, exemplarului patriotú îi trimetemú cele mai călduróse ale nóstre gratulări.«

Intr'o corespondență din Bucuresci cătră »Pester Lloyd« se vorbesce éráși despre centenarulú revoluțiunei dela 1784: »Cu tôte că nici cei din tabêra »Românii Libere« nu s'au lepădatú încă de plănuita sêrbătorire a lui Horia și Cloșca, Românii de aici dovedescú așa de puținú interesú pentru împlinirea acestui planú, încâtú nici vorbă nu pôte fi de o demonstrațiune mărétă pentru aducerea aminte de conducétorii țeranilorú și de pustii-torii din 1784. Românii emigrați din Ardélú însă, cari bucuroși se punú în frunte, când e vorba de manifestațiuni împotriva Ungariei sêu a statului ungarú, se vorú păđi — mai alesú că guvernulú și-a esprimatú intențiunea, de-a se împotrivi orî-cărei demonstrațiuni șovinistice încontra Austro-Ungurilorú, — să nu mărêscă zadarnic neîncrederea, ce esistă deja față cu ei.«

Așa dară le facú parte de grațiă, recomandândú paza și fericirea de demonstrații șovinistice!!!

»Românulú« scrie: D. colonelú Poenaru, șefulú misiunii însărcinate să represinte România la manevrelé armatei Austro-Ungare, a plecatú astăzi la Viena.

»România« scrie: Regimentulú permanentú de călărași s'a transformatú în regimentú de roșiori, purtândú Nr. 3.

»Morgen Post« dice, că în conferința din Varzin principele Bismarck a propusú comitelui Kálnoky, ca patru corábii de rêsboiu austriace în curèndú să plece pe nisce ape, a cărorú țèrmurú vorú fi de mare însemnătate pentru comerçulú maritimú. Din aceste corábii corveta »Helgoland« are ordinú să plece la țèrmurii vesticú ai Africei. O foia susține, că Austro-Ungaria vrea să ocupe o parte din țèrmurii africani, cari se mărginescú cu terenulú germanú dela Congo. Acêsta se dice, că a fostú obiectulú convorbirei dela Varzin.

Regele Milană va însoți pe regina și pe principele de coronă la 1 Septembrie la Viesbaden și după aceea, la invitarea împăratului din Austria, va merge la Viena.

*
»Budapester Correspondenz* scrie, că la 6 Septembrie Regele Milană al Serbiei va pleca din Belgrad direct la Viena, cu un tren anume întocmit pentru dînsul. În drumul său nu se va opri, decât în Steinbruch cîtăva vreme. La Semlin va fi așteptat de Contele Bamberg și Rosenberg, cari vor fi atașați pe lângă Regele Milană.

*
Presupunerea de pînă acum despre o întreprindere eventuală a Germaniei în conflictul franco-chinez se justifică prin călătoria ambadorului francez, de Courcel, la Berlin. Acesta, după ce a conferit câteva zile cu ministrul președinte francez Jules Ferry, a plecat împreună cu ambadorul chinez Li-Fong-Pao la Berlin, și de la Berlin s'a dus la Varzin, nu mai începe îndoielă, că principele Bismark se pare că se ocupă acum și cu politica colonială franceză. Intențiunea Germaniei se ține că este, să convingă pe Chinezii fanatici pentru război, că puterile europene resping născocirile anti-franceze ale Angliei, și că nu se va face nici o coalițiune în Europa contra Franței. Călătoria ambadorului francez la Varzin poate fi de mare însemnatate pentru noile relații dintre Franța și Germania.

*
Ministrul de poliție a publicat în Varșovia prin placate, că împăratul va veni pe la sfîrșitul lui August.

*
Visita Ţarului la Varșovia va dura trei zile. Castelul, în care s'a pregătit locuința imperială se află aji deja pădit de o gardă de onoare compusă din trei batalioane de casaci, cari au plecat zilele acestea spre vechea capitală a Poloniei. Ţarul pleacă cu o suită de 372 persoane, marele duce Vladimir îl va însoți împreună cu soția sa. Despre vr'o întrevedere a împăraților nu se vorbește nimic, și nici una din cele disse de diarele străine nu s'a afirmat de cătră diarele oficiose ruse, dar fiind că aceste diare nu desmint din altă parte presupunerile diarelor străine, e de crezut, că întrevedere, deși pînă acum încă nefăcută, este dorită de cătră curtea rusă.

*
În Varșovia se ocupă oamenii cu pregătirile pentru primirea Ţarului. Proprietarilor de case li s'a dat ordin să procure stéguri naționale rusești. Poliția va controla executarea ordinului și neglijența o va pedepsi aspru. Totdeodată se urmăresc cu multă precauțiune anarhiștii. Într'o fabrică mare de pânză s'a descoperit, că lucrătorii stau în relațiune cu capii socialiștilor. Aceștia au fost imediat arestați.

*
Ziarul „Times” primește o depeșă dela corespondentul său din Petersburg, prin care i se anunță, că ciurma de oameni se află pînă acum localizată în provincia Bagdad; teribila bătăuie mai cu furie localitatea Kербell. Se ține că guvernul rus a înființat deja o carantină rigurosă atît pe linia georgiană cît și pe cea persiană.

*
La Reggio, în Calabria, s'a făcut alaltaer în augurarea unui monument în onoarea generalului Garibaldi. Tote autoritățile au luat parte la această ceremonie. Ministerul instrucțiunii publice a fost reprezentat de prefectul provinciei.

*
Din Roma se telegrafiază, că ministrul de război amănă pentru o vreme nedeterminată chiamarea sub arme a soldaților convocați pentru manevrele din luna lui Septembrie. Această măsură, luată din cauza stărei sanitare a câtorva provincii ale regatului, s'a notificat printr'o circulară agenților Italiei din străinătate.

*
Din Cairo telegrafiază maiorul Kitchener, că un insurgent i-a comunicat scirea, că generalul Gordon în 11 August a raportat o victorie asupra insurgenților și că duoi conducători ai lor au fost omorîți.

*
„Voința Națională” ține: Pôrta prepară trimiterea unei circuli în cesiunea egipteană cătră marile puteri. Musurus pașă, ambadorul Turciei la Londra, a fost chemat la Constantinopol.

*
Guvernul egiptean a făcut cunoscut reprezentanților britanici din Cairo, că a bancrotat și nu mai e în stare, să plătească cheltuielile de administrație.

*
O telegramă din Shangai anunță, că consulul francez de acolo a încunoscîntat oficios pe corpul consular, că Shangai și Voosung nu se privesc ca inime, cît timp China nu va amenința pe Francesii din aceste cetăți.

*
»Times» scrie, că bombardamentul asupra forturilor dela gura rîului Min se continuă.

În Worcester muri de curîndu comerciantul Carl Hartings, care și-a testat într'ega sa avere însemnată lui Isus Cristos și unui mare apostol al sfintei feciore. Testamentul declară espres, că nimenea n'are să se atingă de avere înainte de ce nu se voru anunța respective persoane.

CORESPONDENȚA NOSTRĂ DIN COMITATE.

Deva, 28 August 1884.

Maghiarisătorii de la noi versă lacrimi de crocodil. Se plîng, că Românii din comitatul Huniădórei nu iau parte la nici un act politic național maghiar și nu participă la nici una din întreprinderile economice, științifice și culturale ale cultilor, învățătorilor, generoșilor și nobililor patrioți maghiari din acest comitat, ci la tote ocasiunile, Românii preferă a se separa de Maghiari, ba Românii au nesocotîța a ignora chiar și întreprinderi, din cari ar pute trage multe și prețioase folose materiale, morale, culturale și științifice.

Se mai face a nu înțelege, pentru ce Românii nu se inscriu de membri în societăți și întruniri maghiare ca societatea archeologică, asociațiunea de împrumuturi și altele, cari după dînsii nu au de a face nimic cu politica.

Se mai prefacă a se mira, cum de Românii nu i-au parte la festivități arangiate în memoria bărbatilor, ca Deák, Eötvös, Szécsényi și alții; — mai departe se face a nu înțelege, pentru ce Românii se feresc în adîns de societăți și convenii maghiare și cum Românii și pot petrece mai bine când sunt numai ei de ei?

Ba maghiarisătorii dela noi au curagiul a face și imputări, că pentru ce comitetul Asociațiunii nu i-a invitat la adunarea generală din Orăștia, veți Dóme, cu bilete separate, exprimându-și ore cum părerea de rău, că astfel nu au avut ocaziune a descinde în mijlocul nostru și a ne spune, ceea ce doresc. În scurt, se face un avîș ore care Românilor, ca în viitor să fie mai comlesanți, să grăbescă a raportă dumnelor, că ce s'a vorbit și nu cum-va au conspirat contra întregității statului?

Se înțelege, că apoi, drept conclusionie, generoșii noștri binevoitori declară sus și tare, că ei tote deuna ne primesc cu brațele deschise și că ei și în viitor, vor fi cei mai sinceri amici ai Românilor, deci se nu ignorăm.

Frumoșe, dér în veci neîmplinite asigurări! Vocii sirene și suspine prefăcute de acestea nu se aud pentru prima oară la noi, — le-au audît moșii, și poate le vor aji și urmașii noștri; dér vai și amară a fost de cei ce au ascultat pre ușor, — precum va fi vai și amar și celor ce vor asculta cu ușurință acele voci și suspine.

Că Românii din comitatul Huniădórei, — ca pretutindena unde se află la un loc cu Maghiarii, — nu iau parte la nici un act politic-național, — afară de cei ce sunt siliți a face acesta, — și că nu participă la nici una din întreprinderile atinse, ci preferă a se separa de Maghiari și a petrece între sine, își are rațiunea sa și motivele sale tari și naturale.

Ne vom încerca a le atinge cel puțin în liniamente generale și credem, că vom pute arêta, că responsabilitatea nu apasă în cumpna noastră și că în împrejurările în care trăim nici nu se poate altmîntrelea.

»Cine are în casă străin, are spin,» ține proverbul român și cu drept cuvînt, pentru că »ce-l străin nu se lipesc de sufletul» lui și prin urmare străinul tot străin rămîne, fie cît de bun și sincer. Êtă un puternic și natural motiv, pentru care Românii, nu se pot simți bine în societate cu Maghiarii.

Dér abstrăgîndu dela acest motiv ponderos și mai abstrăgînd și dela împregiurarea, că naturelul, modul de cugetare, datinele, temperamentul, cultura inimei și chiar educațiunea Românului difere mult de a Maghiarului; tonul și pozițiunea, ce Maghiarii își iau față cu Românii, grandea ce o afectează, tractarea cea extraordinară și modul de coatingere, ce Maghiarii în todeuna și în ori-ce împregiurări dovedesc față cu noi; tendințele de desnaționalizare și tristele esperiențe din trecut și din prezent, credem, sunt tote atâtea motive plausible, pentru cari Românii pot să fie cu rezerve și precauți în atingere cu Maghiarii.

Înzadar s'ar încercă ori și cine a demonstra, că Românii s'ar pute apropia cu sinceritate cătră Maghiari, căci realitatea și trecutul îi va răsturnă tote argumentele.

Pe îngustul teritoriu al comitatului nostru încă au fost și mai sunt casuri, ce — durere — dovedesc, că din o atingere sinceră a Românilor cu Maghiarii nu a rezultat și nu va pute rezultă, decât zile amare, perderi mari materiale și în cele din urmă o ură neîmpăcată față cu Românii. Da, căci mai sunt exemple vii, cari dovedesc, că amiciția noastră durează pînă când Maghiarii au folos din ea și pînă când Românul va fi cap plecat; îndată ce însă va scăpă din puteri materiale sau nu va mai pute face servicii Maghiarilor, amiciția se prefacă în dușmănie și dispreț. În scurt amiciția nu poate fi decât numai cu încredere reciprocă, ceea ce însă nu va fi în veci.

Un sigur mod ar pute stêrpi rēul, ca adevărații Maghiarii să abdică la grandomania, să studieze serios și sincer poporul și prin care trăsesc pe acest pământ prețios, să fie drepți și să recunoscă de bună voiă ceea ce vor trebui odată să recunoscă și fără voiă.

Pecatele și relele în țera noastră sunt atît de mari și așa de multe, încât și ei și noi avem teren de ajuns a-le stêrpi și vindecă și deci este un interes vital și pentru ei și pentru noi, ca să ne cunoștem bine și să ne sprijinim sincer unii pe alții, căci la dincontra rēul va sosi, și elu desigur va băntui fără cruțare pe cel mai vinovat.

Ambitiune națională au și trebuie să aibă și Românii, prin urmare să o scie maghiarisătorii dela noi, că cu fudulia, cu disprețul și cu grandomania nu vor ajunge decât acolo, unde sunt aji, și noi îi privim pe ei așa, precum ne privesc ei pe noi. »Cum e sfîntul și tămăia.»

Căt pentru imputările ce se fac comitetului Asociațiunii, avem să observăm, că acele imputări sunt pe cât de nefune, pe atît de naive, căci atîta ar trebui să scie dumnelor, că »Asociațiunea Transilvaniei» nu invită și nu poate invita la adunările sale, decât numai pe membrii săi, er cei ce doresc a fi membri, pot să se conformă la locurile și persoanele competente.

Și dec ar pute fi vorba de imputări, atunci Românii ar avea mai mult cuvînt, pentru că noi todeuna am ținut cont de Maghiari, precum la baluri, concerte și alte convenii, făcîndu invitări și programe și maghiare, apoi punînd și piese și jocuri maghiare, pecîndu Maghiarii nu au făcut asemenea nici odată și nicăiri.

Așaderea imputărilor, ce s'au făcut, nu sunt decât o nouă dovadă de ură și o afectare de a trece de cult.

Rēul, ce ne băntue însă își are sorgintea în cele politice. Pînă când Maghiarii vor urmă tot politica de pînă acuma, pînă atunci este forța firesc, că neînțelegera cu Românii pe tote terenele va rămîne cea de astăzi. Său dora cred Maghiarii, că noi suntem atît de naivi, încât să nu pricepem pericolul politicii de astăzi? Ei, apoi atunci ce se fațăresc atîta? Pentru că, pînă nu se vor schimbă constelațiunile politice, pînă atunci nu pot să se schimbe nici referințele sociale, căci ele sunt în strînsă legătură.

Nisuiescă dec Maghiarii, ca să se schimbe constelațiunile politice de aji și atunci vor avea ore cari rezultate suspine amintite; pînă atunci însă vor fi ceea ce sunt — ridicul.

DIN DIETA CROAȚIEI.

În ședința de Mercuri președintele Crestici dete cuvîntul lui Starcevic să se rectifice, față cu deciziunea adusă împotriva lui. Starcevic: — »Din pricina vorbei »câmară» vreți să mă luați pe gônă. Românii, idealul tuturor nămurilor libere, numeu locul adunărilor populare »Ovile» (staul de oi). — Președinte: »La obiect!» — Starcevic: — »Parlamentul italianu Dell'Judice îl numi baracă parlamentară și președintele numai l'a admonat. Francesii vorbesc numai de Chamber. Schönerer numi în Reichsrath pe partide vîndute și nu au fost eschis; pentru ce vă purtați așa draconic cu mine? În 1861 Deak a țis: »Noi nu pretindem să decidă valoarea numerică, Croația își are teritoriul propriu, nici odată nu a fost anexată la Ungaria, și Croații ne stau în față ca o națiune față cu altă națiune. Și acum ce țiceți voi? Croația se fie anexată la Ungaria! Voi dați dară Maghiarilor mai mult, decât cer ei. Câte soiuri de dăddii n'ați mai iscodit! Mă vreți să mă pedepsiți? Ungurii au putere, ei ar trebui să vă pună jugul și să are cu voi. Chiar voi țiceți, ca justiția noastră e depravată, că administrațiua nu-i bună nimic, că învățămîntul e miserabil, și poporul se prăpădesce și nu se ridică? Tote dobitocul își apără pielea, și decă eu aș căut să omorî țice din Voi, înainte de ce m'ați omori Voi pe mine, acesta ar fi o defensivă naturală silită.» — Președintele: — »Nu permit, să se glorifice rēșcola.» — Starcevic: — »Apărarea e nevoia e lege naturală.» — Președintele: — »Chemă pe orator la ordine!» — Starcevic: — »De ce mă intrupeți, dați-mi pace!» Oratorul se plînge, că membrii majorității l'au denunțat Coronei: — »M'ați bănut în cuvîntul vostru, că eu apêr pe un nevinovat studentu din Agramu, numai din pricină că mi-e copil natural.» — Președintele: »Cine? Nume s'auțim!» — »Vreți nume?» — »Ei bine, Baronul Smaici mi-a țis-o!» — (Sensațiunea)

Voi confiscă foile noastre, ne nuniți amăgitori și vorbiți de Anton Starcevic ca de un nebun bêtrent!» — Președintele: — »Vorbiți de acestea afară din camera!» — Starcevic: — »Mă include Banul vostru!» — Președintele: — »Căutați să vă câștigați maioreitatea și atunci veți domni!» — Starcevic: — »În popor avem majoritatea, dar baionetele, gendarmii și terorismul vă creasă majoritate. Călătoria Banului se face prin corespondențe false într'un triumf, cu tîmpe că eu țic, că nici un om de onore nu s'a apropiat de el!» — Președintele: — »Vă mai aduc odată aminte, că Escelența Sa este Banul nostru al tuturor.» — Starcevic: — »Nu e drept, de ce nu ați espusîm mîla de jurămînt?» — Președintele: — »D-la nu vorbești la apărarea D-tale, vă iau dér cuvîntul.» — Starcevic: — »Nu se împiedecă, ci continuă: — »Înainte de despărțire vreau să vă las ceva moștenire: Vocea mea o las moștenire baronului Ivo Cusevic; vorbirile mele acelor maioriții ai majorității, cari nici gura n'au deschis; chimbrile mele președintelui la intreruperile sale; satisfactiunile ce am avut, spunîndu-ve cele mai mari adevăruri, lasă tuturor sufletelor cinstite, care suferă nedreptăți vîndute; pe mine însumi mă predau alegătorilor me. De au fost ei înțeleși cu mine voiți fulgeră tote dă faptele vîndute de pînă acum; de nu, mă scapă de problemă amară.» — Președintele: — »Vă iau o

ventulă. D-văstră nu mai aveți dreptul să vorbiți. — Starcevic: — „Până mai am viață și până mai sunt aici, voi vorbi și decă nu mă lăsați să vorbesc, dintre D-văstră încă nu va vorbi nici unul. — Președintele sună și cere să se citească apelul nominal, fiindcă s'a cerut votarea pe față. Secretarul cercă să citească, dar vocea ca tunetul a lui David Starcevic îl covârșește, cîndu-l paragraful despre datoriile — referitoare la păstrarea ordinii — ale președintelui. La această provocare deputații centrului și dreptei părăsesc scaunele, se grupează împrejurul mesei prezidențiale și pretind votarea prin simplă ridicare. În stînga se aud grozave bătăi din picioare. Starcevic cu câțiva deputați opoziționali continuă șgomotul, până ce președintele se vede silit, să ridice ședința.

Acum se vedu în multe părți scenele cele mai aprinse și se schimbă cele mai dure insulte. Starcevic șbiere: — „Via încoce, cine are curaj! Vreți să ne scărmanăm?“ Baronul Zmaic vine cîtră el și îi strigă: — „Dă dară! Starcevic îi dă un pumn în peptu așa de sdravăn, încăt Zmaic se rîstornă amețit. Spaima e generală. Mrazovic sare la Starcevic, să-l impede să numai facă așa ceva și cu el împreună se întrepun mai mulți deputați din stînga și Zmaic bătîrîn de 72 ani e dusu la clubu. Președintele demandă să se golească galeria.

În localul Clubului majoritatea hotărâse să scotă pe Starcevic cu puterea din sală. Se sporesce repede numărul gendarmilor și al poliștilor. Pausa ținu vr'o 1/2 de cesu. Starcevic se află încă la locul său, cînd veni la el cectorul dietal Cuzmanovic și îi șise: — „În numele înaltului presidiu amu însarcinarea se vă provocă a părăsi sala.“ — Starcevic: — „Plecați de aici; nu-mi pasă de însarcinările Diale. Sumu deputat și amu dreptu să fiu aici.“ — Cuzmanovic repește provocarea și Starcevic se opune era. Atunci vine comisariul polișienesc Vidovic și-l provocă din partei în numele legii, să iasă, dar primesce scelașu rîspunsu. Vine însfîșit Vuletic cu 10 gendarmi cu baionetele în pușci, cari se grupă în jurul lui Starcevic. Vuletic: — „Te provocă să părăsesci sala!“ Starcevic intrébă mai domol: — „De la cine ai însarcinarea Dta?“ Căpitanul de gendarmeriă Vuletic merge în odaia președintelui și întorcându-se repetă provocarea. — Starcevic: — „Nu cedez, în puterea mandatului de deputat rămău aici.“ Camenar îl îndemnă să nu cedeze. Gendarmii punu mîna pe Starcevic. Acum șise el: — „Cedezu puterii! Așa de departe amu ajunsu dară, ca deputații poporului să fie scoși cu gendarmi din dietă! Bine dară vă urmez!“ Eșind Starcevic strigă: — „Eu amu o gară onorifică, pe voi vă voru goni ca pe cățelele alară.“

După redeschiderea ședinței, Tuscan interpelă pe președinte, cum de-a lăsat pe gendarmi să scotă pe Starcevic?... Președintele spune, că în urma scenei cu Zmaic, a trebuit să folosescă astfel de măsuri. (Desaprobări șgomotose). Tuscan: — „Decă ești om de onore, rectifică-te d-ta, cum putei să te folosești de putere? Asta e o procedură infamă! Cu aceeași măsură și se va rîsplăti!“ (Strigăte în drepta: „Procedura d-tale e infamă!“) — Zmaic (cu mîna pe inimă): — „Așa se-mi ajute Dumnezeu mie și copiilor mei, precum nu am șis, ce afirmă Starcevic. Se pôte, că în vr'o convorbire cu prețin am șis vr'o vorbă, dar nu e dreptu, că am spus ceva din cele întemplate la clubu; (cîtră majoritate) voi nu mă veți scoti de mincinos și de șpion (Nu! Nu!)“ — Miscatovic cere să se hotărâse cu cestia lui Starcevic și apoi să se trecă la ordinea șilei. — Camenar: — „Onorea acestei diete numai așa se mântuesce, de veți rechemă pe Starcevic prin o deputație în dietă. Nu Starcevic a atacat membrii majorității au venit la el.“ — Cîtră Mrazovic strigă Camenar: — „Ești un laș!“ — Crestic: — „Starcevic a impeditu votarea.“ — Tcalic: — „Eu am audiu însu-mi, cum președintele a trimesu dinainte de scena cu Zmaic după gendarmi, voindu să provocă scandalul.“ — Mrazovic: — „Amu vrutu să șproșcu maltratarea unui bătîrîn în preșența mea; nu amu voutu nici unu scandalu.“ Președintele Crestic își dă demisiunea și rógă dieta să decidă despre el. Zmaic, înainte de ce părăsi Crestic fotoliul, se scolă și vorbește pentru desvinovășirea sa. Vorbecu mai mulți mîși, între cari Tuscan și Tcalic insultă pe vicepreședintele Hrvat, ce ocupă intraceea presiul. Hrvat propune deschiderea lor, care rămâne să se decidă în ședința de după ameză. Camera se pronunță apoi cu mare majoritate pentru deschiderea lui Starcevic.

Ședința de după ameză o deschide Mirco Hrvat la șese. În apărărea sa Tuscan vorbește cu multă șurubă, așa că președintele îi detrage cuvîntul. Tuscan vorbește și mai departe. Camera votă șchiderea lui Tuscan, care totu mai vorbește, șilind pe președinte să ridice ședința pe 10 minute. În același

chipu e scos Tuscan din dietă, cum a fostu scos și Starcevic. — După redeschiderea ședinței președinte dă cuvîntul lui Tcalic, care — încă este eschis!

Urmară mai multe interpelări și rîspunsuri, după cari ședința se ridică.

DIVERSE.

Unu Unguru rege peste Negri — pentru o pensiune convenabilă e gata să-și vîndă regatul. Din incidentul, că Germania are de gînd să întemeieze colonii în Africa, se spune, că fiulu călătoriului african, Ladislau Magyar, încă și acum este regele țării Bihe, care e situată spre Ostu de orașul și portul portugescu Loanda. Se șie că marinarul, născut în Szabadka, Ladislau Maghar s'a însurat în Bihe și a luat în cășatoria pe unica fiică a regelui. După mórtea lui Ladislau soșia sa deveni regină. Ladislau Magyar, care a fost și membru al Academiei maghiare de științe, a murit în 1864, și acum fiulu său, Fernando Magyar, este rege în Bihe; el locuesce în Loanda, și este și neșușitor de sclavi; țera sa, care pe unu teritoriu de 1300 mile pătrate are 50,000 de locuitori, și este împreunată cu marea printr'unu riu navigabil, și-o guvernă printr'unu loșitor. Fernando Magyar încă mai de multu a spus, că e gata a-și vînde țera în schimb pentru o corespunșătoare pensiune, pentru sine și pentru familia sa. — Patriotic!

Celū mai mare viforū din Secolulū nostru, Saxeby Gale, va fi în 19 Septemvre 1887, precum ni-o profesce astronomul din Canada, Store Wiggins, care a profetiu șosirea punctuală a viforelor din 9 Martie 1887 și din 26 Ianuarie 1884. Saxeby Gale în 7 Octomvre 1869 s'a ivit în cea mai violentă turbare a sa și a nimicū așa șicendū aproape tóte pădurile Angliei noue. Wiggins a calculat acum, că acestu principu al tuturor viforelor obișnuesce a se arătă totu la 5461 de șile, și astfel în 19 Septemvre 1887 se va manifestă erași. După Wiggins, cen mai turbată izbucire a viforului va fi în 20 Septemvre după ameză, împreună cu unu puternic cutremur de pămînt, și în California și în Europa vestică va șosi în Octomvre. Vifore violente voru fi între 20 și 23 Septemvre, precum și între 20 și 22 Octomvre; apoi între 18 și 20 Martie 1885, între 29 și 30 Septemvre 1886, și între 26 și 29 Martie 1887. Diure aceste vifore celū mai mare va fi celū din Septemvre 1886.

Balonulū cu cîrmă. — Figaro din Paris povestesc în modu foarte interesant istoria invenției balonului de rîspoiu cu cîrmă: În 1782 în șpitalul militar din Arras zăceu doi tineri ofișeri: unul dintre ei eră unu sublocotenent de infanteriă cu piciorul șcrinitu, er' celălaltu eră unu sublocotenent din trupele tehnice, care din neșagare de șemă se rânise cu sabia la capu, și zăcea acolo aproape șilod. — „Unde-ți eră mîntea, cînd ai comisū acea neșagare de șemă?“ întrebă ofișierul de infanteriă. — „Mi — bătémū capul cu ideea, cum șar puté ore cîrmū balonul.“ — „A cîrmū balonul? și creți d-ta, că va fi cu puțință așa ceva?“ — „Credū.“ — „Ei bine, atunci noi ușorū ne vomu puté înșelege, căci și mie aceșta mi-e ideea fișă, și eu gîndescu la balonul de rîșoiu.“ — „Și eu totu cu balooul de rîșoiu mi batū capul.“ — „Să lucrămū dimpreună!“ — „Bine!“ Din aceea oră ei nu se mai puté despărți unul de altul și neînterupt își bătéu capul să realizeze marea ideă. După ce le succede a stabili planul, se adresară intr'o scrisore cîtră Richard Wallace, și-l rugară să le procure șpese pentru șperimentele ce avéu să le facă. Dar nici unu rîspunsu nu primiră. Trecură cinci ani și cestiunea cîrmuirii balonului de rîșoiu ajunse intr'unu nou stadiu. Guvernul însarcină pe colonelul Laussedat, ca să organizeze unu ștabilimentu de balone, în legătură cu despărțiméntul șpostei de porumb și cu telegrafia optică. Colonelul Laussedat eră unu bărbat de buna credință. avé înședere în toți ómenii, și cu plăcere lăsă celor de sub ordinele sale terenū de activitate independentu. În urma mijlocirei sale, conducerea ștabilimentului de balone o primiră cei doi tovarăși din șpital: căpitanii Renard și de la Haye, și astfelu aceștia cu unu pașu erau mai aproape de realizarea visului lor. Cu tóte acestea înșă afacerea cu balonele de rîșoiu se află încă totu numai pe hărți: în ștabilimentu d'abiă se mai lucră câte ceva, numai „ballons captifs“ se mai fabricau pentru armată. Cînd cei doi ofișeri așternură ministrului de rîșoiu planul lor pentru balonele de rîșoiu, care se voru puté cîrmui, ministrul a aflatu lucrul cu haz și a pușu planul ad acta. Zeloșii prietini vîșură, că intr'altu locu trebuie să bată la ușă. Căpitanul Renard ceru audiență la ministrul de rîșoiu, Berthaut; n'a folositu nimicū, ba fu ameninșat chiar cu inșisore, decă va cuteză a lucră de capul său. Atunci lui de la Haye i veni fericitū ideă, ca să câștice pentru cauză lor — pe soșia ministrului. Dómna Berthaut eră o damă de șpiritū, pîtrunse lucrul numai decătū, și făcū pe bărbatu-séu, să cetescă cu băgare de șemă memorandumul

celorū doi ofișeri. Cînd ministrul de rîșoiu a ajuns la șfîșitul memoraneului, exclamă: — „În adevérū, aceșta nu e cu neputință.“ Chemă la sine pe colonelul Laussedat, vorbiră despre aceșta afacere, și rezultatul conșertației fu, că parcul delă Chalais se puse la dispoșitiunea celorū doi ofișeri. Trei luni mai în urmă, grandioșă fabrică de balone se află în construcțiune, dar ștunci s'a întemplantu marele inconvenientu, că generalul Berthaut își depuse portofoiul de ministru, ér succesorul său nu multu își bătea capul cu afacerea balonelor. Lipseau și banii și lucrările a trebuit să se intrerupă. Astfelu șteteau lucrările până la începutul anului 1878, cînd căpitanul de la Haye, venindū din Lyon, unde fusese să ștudieze șșeturile de mătase, cari sunt necesare pentru balone, se întâlni pe calea ferată cu Henry Laurent, directorul fabricelor de mătase din Louvre. Henry Laurent îi recomandă să recurgă cu afacerea sa la Gambetta, care însuși se ridicase în 1870 cu balonul din Paris, și care avea mare afectiune pentru aceșta invențiune. Ofișerul primu propunerea și dimpreună cu tovarășul său cercetară pe Gambetta. Acesta ascultă cu atentiune teoria lor despre cîrmuirea balonelor și despre șurube, și le șise; — „Acేశta este unu ce raționalu, puteți contă pe mine. Căți bani vă trebuie?“ — „Doue sute de mii de franci, pentru început.“ — „Bine, îi veți primi.“ I-au și primitu, dar foarte anevoiă, căci încăpășinații din cercurile administrative încă și lui Gambetta i se împotriveau. În șfîșitu fostul dictator ameninșă, că va interpelă pe ministrul de rîșoiu, și atunci îndat se dădură cele doue sute de mii de franci. Dar mare eră mânia în ministeru, că doi ofișeri triumfară asupra atotputerniciei administrative. Urmarea a fost, că bietul de la Haye fu trasferat intr'unu regimentu depărțat. Acేశta lovitură așa de greu îl atinse, încat i se aprinșă creierii și multe șeptemăni fu cu unu picioru în gropă. După ce se reînșenătoșă îndat plecă la Chalais, la ștabilimentul de halone. În locu-i se află acum sublocotenentul Krebs, care prin influența sa ajunsese în ștabilimentu! Bietul de la Haye totuș în parcul delă Chalais își petrecea șilele de întemare, între șcumpile sale balone și mașini, până ce intr'o bnnă dimineșă poliștii vinū și-l escorteză la regimentul rîșu. Acum fabrica e consolidată, și lucră cu cele mai mari succese; de la Haye numai de necasuri și șuferinșe a avut parte, ér de gloriă nu.

Secretele unui candidatū la președința Statelorū-Unite. — Blaine și Cleveland, candidații la președința Statelorū-Unite din America nordică, au putut șse se convingă despre adevérulū, că nu e bine să pășescă în publicu cineva, a cārui viață privată nu este corectă. Îndat ce cuiva i-a succés a-și face nume, pôte fi șigurū, că rufelu i se voru șplă în publicu. Nu de multu se tipăriră epistolele private ale candidatului Blaine, din cari se crede că densul își oferise odinioră influența sa de dirigetură pentru bani. Ér acuma a șositu rëndulū la Cleveland și presa îl învinuesce de totu felulū de ticăloșii. Pretinii lui Cleveland îl întrebă, că ce e de făcutu; ér Cleveland le rîspunșe: „Spuneti totu adevérulū.“ Lucrul stă așa: Sunt acum câțiva ani, Cleveland iubea cu tótă căldura și patima o femeie cu numele Maria Halpin, care eră foarte frumoșă, dar avea o purtare foarte indioșă. Femeia avea cu densul deja doi copii, și peste puțină vreme li se mai născu unu alu treilea copilū, pe care Cleveland îl recunoscu de alu său. Dar Maria Cleveland se dete patimei beșiei, așa că densul nu mai putea stă împreună cu ea; tatălū aședă pe copilū intr'unu institutu pentru orfanī, ér pe mamă-sa, înzestranda-o cu o pensiune anuală, o trâmise în orașulū Niagara. Femeia și-a pretinșu îndărétū copilulū, ameninșă pe Cleveland cu procesu, dér în șfîșitu s'a mulșamitū cu aceea, că căpeta bani, ér pe copilū o familiă de frunte din Buffalo îl luă de șufletū. Istoria acేశta nici odată nu eră cunoscută în cercuri mai largi, decă acum nu șar folosi de ea foile republicane dândū lui Cleveland aspre lecțiuni morale. De cîndū cu aceșta descoperire partida lui Blaine a câștatū multu terenū, și lumea începe a se îndoi de reușita lui Cleveland. Cu tóte astea, ușuratecii candidați au credinșoși aderenți inre țiare. Unul din aceștia șise în șilele trecute, că decă ómenii de stat ar fi judecați cu o vigoșe morală așa de mare, atunci Washington, Franklin, Jefferson și Hamilton nu ar fi adusū atătea șerviciu publice americane, nici Romilló, Wilberforce și Gladstone Angliei; ar fi fostu eschis delă participarea la afacerile publice foarte mulți escelenți bărbați de stat.

De doue ori în șicriu. — Din Haslah, Austria de susu, se șrie: În 19 Augustu șt. n. o femeie ospătăresă Teresia Cothbauer a fostu ingropată. În anulū 1849 încă a fostu pușă în șicriu, deși mórtea ei a fostu numai aparentă. Se șice, că și atunci eră să fie ingropată, decă nu-i venea unui chelneru în minte, să-i pue mórtei în aparentă o lipitore. Inviatū în chipulū acesta a mai trăitū 35 de ani, cînd a fostu pușă în șicriu pentru a doua oră și s'a ingropatū.

Editoru: Iacobu Mureșianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena

din 29 Augustă st. n. 1884.

Rentă de aură ungară 6%	122.15	Bonuri croato-slavone	100.—
Rentă de aură 4%	91.75	Despăgubire p. dijma de vină ung.	98.75
Rentă de hârtă 5%	88.55	Impurmutul cu premiu ung.	114.25
Impurmutul căilor ferate ungare	141.80	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	115.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (1-ma emisiune)	95.25	Rentă de hârtă austriacă	80.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (2-a emisiune)	—	Rentă de arg. austr.	81.55
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (3-a emisiune)	101.60	Rentă de aură austr.	103.45
Bonuri rurale ungare	101.—	Losurile din 1860	134.50
Bonuri cu cl. de sortare	100.70	Acțiunile băncii austro-ungare	857.—
Bonuri rurale Banat-Timiș	100.50	Act. băncii de credit ung.	299.75
Bonuri cu cl. de sortare	100.50	Act. băncii de credit austr.	300.80
Bonuri rurale transilvane	100.60	Argintul — Galbină împărătesc	5.75
		Napoleon-d'ori	9.65 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	59.55
		Londra 10 Livres sterlinge	121.55

Bursa de București.

Cota oficială dela 15 Augustă st. v. 1884.

Rentă română (5%)	Cump. 93 3/4	vënd. 94
Rentă rom. amort. (5%)	95 3/8	—
» convert. (6%)	97 1/4	98
Împr. oraș. Buc. (20 l.)	33	—
Credit fonc. rural (7%)	102 1/4	103
» » (5%)	91 1/8	92 1/4
» » urban (7%)	101 3/4	102
» » (6%)	97 1/2	98
» » (5%)	87 1/2	88
Banca națională a României	1323	1410
Ac. de asig. Dacia-Rom.	340.	368
» » Națională	237 1/2	247 1/2
Aură	540.9/10	550
Bancnote austriace contra aură	2.07.	2.09

Cursul pieței Brașov

din 30 Augustă st. n. 1884.

Bancnote românești	Cump. 9.10	Vënd. 9.12
Argint românesc	9.05	9.10
Napoleon-d'ori	9.60	9.64
Lire turcești	10.86	10.90
Imperiali	9.86	9.88
Galbeni	5.64	5.67
Scrisurile fonc. » Albina	100.50	101.50
Discontul	7—10 % pe an.	

Numere singurateice din „Gazeta Transilvaniei“ se potă cumpăra în tutungeria lui Gross (în casa prefecturei.)

ABONAMENTE LA „GAZETA TRANSILVANIEI.“

se potă face de la **1 și 15** a fie-cărei luni.

Pentru Austro-Ungaria pe an	12 fl. v. a.
» » » 1 2 »	6 » »
» » » 1 4 »	3 » »
Se acórdă abonamente și lunare cu	1 » »
Pentru România și străinătate pe an	36 franci
» » » 1 2 »	18 »
» » » 1 4 »	9 »

Celū mai ușorū mijlocū de abonare este prin mandatū postalū. Abonamentele se plătescū înainte.

Rugămū pe domnii abonați să binevoiescă a ne da lămuritū adresa, ca trimiterea diarului să nu sufere nici cea mai mică întârziere.

Administrațiunea.

Depositū de postavuri de Brașovū.

Subscriși au onóre a aduce la cunoscința onor. publicū, că în piața Brașovului „Têrgulū Florilorū“ 326 și-au stabilitū unū depositū alū cunoscutelorū fabricate de

Postavū de lână neamestecată

și de culóre veritabilă și mărfuri de modă

și ne rugămū de binevoitorulū concursū alū onor. publicū, fiindū gata a'lū servi câtū mai solidū.

Wilhelm Scherg & Comp.

7—15

Inlocuesce pe deplinū vinulū finū de Bordeaux.

Acestū vinū negru escelentū și fără îndoielă celū mai bunū alū Ungariei pôte fi pusū în privința calității sale superiøre alături cu vinurile fine de Bordeaux și medicii cei mai de frunte îlū prescrie cu cele mai bune succese celorū ce suferū de anemiă, stare fisică slăbită, precum și reconvașențilorū s. a.

Veritabilū e numai atunci decă atâtū eticheta câtū și capsula și dopulū fie-cărei sticle va aré marca de mai susū înregistrată la tribunalū deodată cu firma.

Se capetă în sticle împlate la noi la domnii **Emil Porr** la stéua roșiă (rothen Stern) în Brașovū, **G. W. Grohmann** în Sibiu, **Csiki Lukáts, Konya Sándor, Riskas Béla, Hirschfeld Sándor, Gergely Ferencz** și **Novák Viktor** în Clușiu precum și în cele mai multe orașe și la tôte baile (scaldele) Transilvaniei.

Am onóre a face prin acésta cunoscutū pl. t. publicului, că subscrisulū am luatū asupra mea în Brașovū și împrejmuire

Representațiunea principală a „AZIENDEI“

societăților de asigurare austro-franceze în contra elementelorū și nenorocirilorū și asigurări pe vietă și pe rente, și promitū că vou face asigurări în contra elementelorū și pe viață cu premiele cele mai eftine și în condițiunile cele mai culante.

Karl Halmen,

biuroulū agenturei principale »Têrgulū Boilorū« Nr. 329.

23—25

Învitare de abonamentū la cele mai eftine diare române.

„**Amiculū Familiei**“ diarū beletristicū și enciclopedicū-literarū — cu ilustrațiuni. Apare regulatū în 1/13-a și 15/27-a și a fie-cărei lune în numerī câte 2—3 côle; — și publică: novele, poesii, romanuri, aventuri picante, impresiuni de căietoriă, studii sociali; — articlii scientifici mai alesū din sferă economiei și a higienei de casă. — »Sciri din lumea mare« cu preferință acelea, cari interesază mai de aprópe societatea românească, — »principiă din viață și notițe de petrecere. Fie-care numerū este bogatū și frumosū ilustratū. — Prețul de prenumerațiune pre anulū întregū e numai 4 fl. pre 1/2 anū 2 fl., pre 1/4 de anū 1 fl. v. a. — Pentru România pre anulū întregū 10 franci — lei plătibili în bilete de bancă ori în timbre postalī.

„**Preotulū romanū.**“ Diarū bisericescū, scolasticū și literarū. Apare regulatū în 1-a și 16-a și (c. n.) a fie-cărei lune, în numerī câte de 1 1/4—2 1/3 côle și publică: »articlii din sfera tuturorū sciințelorū teologice« — tractate dogmatice, istorice, juridice, morali, pastorali, dar mai alesū rituali, — predice pre domineci, sabbători și diferite ocasiuni, mai alesū pentru ocasiuni funebrale, precum și »schite de predică« și ori-ce amenunte aplicabili în predică, »catechese« și alte »invetături« pentru poporū, tractate pedagogice, didactice, studii și recensuni literare, sciri — din sfera bisericescă, scolastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl., pre 1/2 2 fl., pre 1/4 1 fl. — Pentru România pre anulū întregū 10 franci — lei, — plătibili în bilete de bancă ori în timbre postalī.

„**Cărțile Săteanului Românū.**“ Pentru tôte trebuințele poporului romanū. Apare în fie-care lună câte una carte de 1—1 1/3 cólă — și publică: »novele populare, istoriøre, fabule, poesii, anecdote, proverbi« și alte »amenunte de invetătură și petrecere, cunoscințe de economiă, industriă, igienă ș. a., — »sciri din lumea mare« mai alesū acelea cari mai de aprópe atingū pe poporulū nostru. — Prețul de prenumerațiune pre, unū anū întregū e numai 1 fl. v. a., pentru România 2 franci 50 bani — plătibili în timbre postalī.

Tôte aceste trei diare deodată abonate costau pre anulū întregū 8 fl. v. a., pentru România 20 franci — lei.

==== Esemplare complete dela inceputulū anulū mai sunt câteva. ====

Aceia, cari vorū abonă tôte trei diarele nóstre, ori barem douē din ele, vorū primi îndată gratis patru portrete fôrte frumóse.

==== Numerī de probă se trimitū gratis ori cui. ====

☛ A se adresă la: **Cancelaria „NEGRUȚIU“** în Gherla (Szamosujvár) unde se mai află încă de vëndare următoarele **opuri de minune eftine:**

Amorū și dincolo de mormentū. Novelă de Ponson du Terail, trad. de N. F. Negruțiu. Prețul 30 cr. — **Biblioteca Săteanului Românū.** Cartea I., II., III., IV., cuprindū materii fôrte interesante și amuzante. Prețul la tôte patru 1 fl. — câte una deosebī 30 cr. — **Biblioteca Familiei.** Cartea I. Cuprindē materii fôrte interesante și amuzante. Prețul 30 cr. — **Colectă de Recepte** din economiă, industriă, comerciu și chemiă pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr. — **Apologiă.** Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. — Partea I. Paulū Hunfalvy despre Cronica lui Georg Gabr. Șincai. Prețul 30 cr. — **Renascerea limbii românești** în vorbire și scriere invederită și apreciată de Dr. Gregoriu Silasi. Broșura I. și II. Prețul fie-căreia e 40 cr. — **Ambele împreună** 70 cr. — **Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu.** Unū volumū de 192 pagine cuprindē 103 poesii bine aiese și arangiate. Prețul redusū (dela

1 fl. 20 cr. la) 60 cr. — **Ifigenia în Aulida.** Tragediă în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr. — **Ifigenia în Tauris.** Tragediă în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr. — **Branda sēu Nunta fatală.** Schiță din emigrarea lui Dragoșū. Novela istorică națională. Prețul 20 cr. — **Elū trebuie să se însóre.** Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr. — **Secretele alor trei nopți sēu trei morți vii.** Romanū anglesū după Frankstein de Pamfilii I. Grapini. Prețul 50 cr. — **Herman și Dorotea** după W. de Goethe traducțiune liberă de Const. Morariu. Prețul 50 cr. — **Economiă** pentru scólele popor. de T. Roșiu. Ed. II, Prețul 30 cr. — **Petulantulū.** Comediă în 5 acte, după August Kotzebue, tradusă de Ioanū St. Șiuluțū. Prețul 50 cr. — **Nu mē uita.** Colectiune; de versuri funebrale urmate de iertăciuni, epitafie ș. a. Prețul 50 cr.

==== Tôte acestea 20 opuri deodată procurate se dau cu prețul bagatelū de 3 fl. 60 cr. ====